

העלון השבועי של שבת פרשת ויגש

מתוך ספריו, שיעוריו ושיחותיו של אברהם זגדון חיים הי"ו

שלו. כך לדוגמא יהודה בן יעקב, בתור בן אדם הוא רגיל, אבל, יש את יהודה שהוא בן אדם רגיל ובתוך יהודה יש את יהודה בעצמו, יש את יהודה בעצמו ששם הוא לא קשור לכל כוחות הגוף והנפש, שם הוא למעלה מהטבע, למעלה מהזמן ולמעלה מהמקום, שם יש לו את כל הכוחות שבעולם ואפילו כוחות שאינם מוכרים בעולם. שם ב- 'עצמו' יש לו הכל, הוא לא תלוי במקום מסוים או בזמן של עכשיו, הוא שלם בתכלית השלמות בכל מיני כוחות ומעלות שבעולם.

לכל אחד מישראל יש את הכח הזה, והכח הזה נקרא: 'עצמו', וזו הירושה שקבלנו מהאבות, מה שאנחנו זרע אברהם יצחק ויעקב, ובכל מקום אנחנו מזכירים את זה שאנחנו בני האבות והמשך שלהם, וגם כאשר יש איזה קטרוג חס ושלוש על ישראל בגלל המעשים, אז מיד מזכירים לקדוש ברוך הוא ואומרים לו: אנחנו בניך, בני אברהם יצחק ויעקב.

כי זה עיקר המעלה של ישראל מה שאנחנו בני אברהם יצחק ויעקב וקיבלנו מהם את הירושה, והירושה הזו היא הכח הזה שנקרא: 'עצמו', מה שיש לכל אחד מישראל בתוכו את מי שהוא באמת ששם זה הוא בעצמו. לדוגמא, יש את יהודה שהוא בן אדם רגיל, חי, עובד, עולה ויורד, הוא יכול להיות בריא או חולה, חזק או חלש, טוב או רע וכו' כמו כל בן אדם רגיל, כל אחד ותכונות הגוף והנפש שלו, ובתוך כל אחד מישראל יש ירושה, את ירושת האבות, את האדם בעצמו. לדוגמא, יש את יהודה ויש בתוכו את יהודה בעצמו, כך כל אחד מישראל יש אותו מה שהוא יודע מעצמו ומחיייו, ויש את עצמו בפנים, בתוך גופו, יש לו את הירושה של האבות.

ג.

אדם הראשון לא נברא בהתחלה עם גוף כמו שיש לנו עכשיו, גוף עם עור גשמי כמו שלנו, אלא הוא היה כולו אור, הגוף שלו היה אור והוא היה אור, ורק אחרי שחטא ואכל מעץ הדעת טוב ורע אז הלבש אותו הקדוש ברוך הוא בגוף העשוי בעור, עור גוף כמו שלנו עכשיו שכלול מכל העצמות והגידים והבשר וכו' וזה שכתוב בתורה (בראשית ג'): 'ויעש ה' אלקים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבשם', זה לאחר החטא.

האור של אדם הראשון שאיתו הוא נברא בהתחלה, זה נקרא: 'עצמו', ולאחר מכן הלבש אותו בעור גשמי והסתיר והעלים את האור הראשון שאיתו הוא נברא, ועל כן האור הזה נסתר עכשיו, כי יש עליו כמה לבושים וכיסויים שהלבש עליו הקדוש ברוך הוא לאחר אכילת עץ הדעת טוב ורע, ומחמת ריבוי הלבושים והכיסויים לא היה אפשר לעולם לגלותו ולדעת ממנו אלא רק לאחר המוות, שאז פושט האדם מעליו את הלבוש הגשמי של הגוף מעור ואז מתגלה האור הפנימי שלו שזה 'עצמו' באמת.

א.

במדרש 'בראשית רבה', בפרשת 'ויגש' וכן קצת בפרשת 'מקץ', מספרים שם חז"ל על כל מיני כוחות שהיו לבני יעקב אבינו. לדוגמא, שם בפרשת 'מקץ', מסופר על שמעון בן יעקב שיוסף שלח שבעים גיבורים בשביל לתפוס אותו ולהכניס אותו לבית הסוהר, וכשהם התקרבו אליו הוא נתן שאגה גדולה עד שכל הגיבורים נפלו על פניהם ונשברו שיניהם, ולמרות כל זה כשניגש מנשה בן יוסף אל שמעון במכה אחת הוא הכניס אותו לבית הסוהר.

ובפרשת 'ויגש' הרחיבו חז"ל לספר עוד ובעיקר על גבורתו של יהודה, ואמרו כך ('בראשית רבה' פרשה צג): "במעשה שהיה יהודה מעלה חמה, היו שערות לבו בוקעות כליו ויוצאות, והיה נותן עששיות של ברזל לתוך פיו ומוציאן כאבק".

עוד מסופר שם: "כעס יהודה ושאג בקול גדול, והלך קולו ארבע מאות פרסה עד ששמע חושים בן דן וקפץ מארץ כנען ובא אצל יהודה, ושאגו שניהם, ובקשה ארץ מצרים להתהפך".

עוד שם: "אמר רבי יהושע בן לוי: אף אחיו כיון שראו יהודה שכעס אף הם נתמלאו חמה ובעטו בארץ ועשו אותה תלמים תלמים וגוי'. ומה הן סימנין שהיה בו ביהודה? של בית שילה אמרו: שני שלטונין זולגות דם, ויש אומרים: כמין שלמי הגבורים. וחמשה לבושים היה לובש, נימה אחת היתה לו בלבו כיון שהיה כועס היה קורע את כולם. מה עשה יוסף באותה שעה? אותו עמוד של אבן שהיה יושב עליו בעט בו ועשאו גל של צרורות, מיד תמה יהודה ואמר: זה גיבור ממני, באותה שעה אחז יהודה חרבו לשלפה מתערה ואינה נשלפת לו, אמר יהודה: ודאי זה ירא שמים".

עוד בהמשך: "אמר יהודה לנפתלי: לך ראה כמה שווקים במצרים? קפץ וחזר, אמר לו: שנים עשר. אמר יהודה לאחיו: אני אחריב מהם שלושה וטלו כל אחד אחד. אמרו לו אחיו: יהודה, מצרים אינה שכס, אם אתה מחריב את מצרים תחריב את כל העולם".

ובעוד מדרשים כגון 'ילקוט שמעוני', ו'מדרש תנחומא', ועוד בדברי חז"ל המפוזרים משאר מדרשים ובגמרא, מסופר עוד רבות על גבורתם וכוחם המופלא של השבטים בני יעקב אבינו, וכן מסופר רבות על כוחם וגבורתם של האבות, אברהם יצחק ויעקב, שאברהם אבינו נלחם הוא ואליעזר עבדו לבדם בחמשה מלכים גדולים, ויעקב אבינו שהרים לבדו את הסלע הגדול מעל הבאר מה שלא הצליחו כמה גברים יחד, ועוד הרבה כהנה סיפורים ומעשיות של פלא על משה רבנו ודוד המלך ושאר צדיקים.

ב.

מאיפה בא הכוח הזה? הכח הזה הוא לא כח פיזי של הגוף, לא בגלל שהם היו חזקים פיזית בגופם הם יכלו לעשות את כל הגבורות האלה, אלא הכח הזה הוא לא קשור לכח של הגוף, לכח הזה קוראים: 'עצמו'.

מה זה 'עצמו'? לדוגמא, יכול להיות שיהודה בתור בן אדם רגיל היה חזק או חלש יחסית, כמו בן אדם רגיל, יש בן אדם קצת יותר חזק פיזית משאר אנשים יש אחד יותר חלש פיזית, יש אחד מהיר ואחד יותר איטי, יש אחד חרוץ יותר ואחד פחות וכו', כל בן אדם ותכונות הגוף והנפש

ספר השיחות

120 שיחות ודיבורים
של אברהם זגדון חיים

להזמנת הספר:
054-748-4966

באו היוונים בתקופת מתתיהו ובניו ורצו לממא את בית המקדש עד שתבטל העבודה בבית המקדש לגמרי שזה ביטול עבודת התורה ומצוות חס ושלום, כי היוונים רצו שישראל יפסיקו לקיים את התורה ומצוות בקדושת יהדות ישראל, ועל כן עשו ככל אשר עשו בשביל להיכנס לבית המקדש ולהרוס ולממא את השמנים הקדושים ואת כלי המקדש.

ואכן עלה ביד היוונים לממא את בית המקדש עד שטמאו את כל השמנים הקדושים של המנורה הקדושה שזה בחינת ביטול הדעת והמוח של התורה והמצוות, כי המח והדעת זה בחינת שמן, ומה שהיוונים טמאו את השמנים זה בחינת מה שנטמא המח והדעת של היהודי עד הוא נופל לגמרי מעבודת התורה הקדושה.

אבל אף על פי שטימאו היוונים את הכל, ביקשו וחיפשו החשמונאים עוד איזה תקווה של עד שמצאו פך שמן מהור החתום בחותמו של כהן גדול, ונעשה בו נס שדלק שמונה ימים, כי קדושת וטהרת הפך שמן הזה נמשך מלמעלה מהזמן, למעלה מהמקום, ועל כן דלק שמונה ימים אף שהיה בו כמות בשביל לדלוק יום אחד. הפך שמן הזה נמשך מיום אחד ארוך שהוא העולם הבא, יום שכולו שבת, כולו ארוך, כי שם יש חיים נצחיים שלא נגמרים ונפסקים לעולם, שם הוא למעלה מהזמן ולמעלה מגבולות ודעת העולם של עכשיו, ומשם נמשך קדושת הפך שמן הזה, ועל כן נעשה בו נס גדול שמאיר באורו הגדול עד ימינו שבכל שמונת ימי החנוכה אנחנו מדליקים שמונה נרות, כי אור הפך שמן שמצאו החשמונאים מאיר לנו עד היום וכן יאיר עד נצח נצחיים כמו שאמרו חז"ל שימי החנוכה לא יתבטלו לעולם, כי כל המועדים בטלים חוץ מחנוכה ופורים, כי האור של חנוכה שהוא אור פך השמן הממשיך לנו חיים נצחיים מהעולם הבא ששם אין הפסק חיים אלא שם יש חיים ארוכים שהם למעלה מהזמן, ועל כן גם לימי החנוכה אין הפסק לעולם כי אורם הוא מאור העולם הבא.

אבל עוד מימים ימימה העמיד הקדוש ברוך הוא צדיק אחד בעולם שעיקר עניינו היה להאיר ולגלות את הכח הזה של 'עצמו' חזרה בעולם לו ולזרעו אחריו, והוא היה עיקר תיקון החטא של אדם הראשון, והוא אברהם אבינו, שהקדוש ברוך הוא כרת עמו ברית לעולם, שזו הברית אומרת שאף על פי שעכשיו מחמת חטא אדם הראשון כל העולם נפל לגשמיות גדולה, ולהסתרה גדולה עד שאי אפשר לדעת בכלל שיש אור כזה שנקרא 'עצמו', והוא מסתתר ונעלם בכל דבר שיש בעולם הזה, כי הוא החיות של הכל, ואי אפשר לדעת ממנו כלל בעולם הזה של עכשיו. אף על פי כן, כרת הקדוש ברוך הוא ברית עם אברהם אבינו שעיקר הגילוי של זה האור של עצמו בעולם לדורי דורות עד הגאולה השלמה והאחרונה תהיה על ידי אברהם וזרעו אחריו עד עולם, שזה עיקר הברית שכרת עמו הקדוש ברוך הוא, ועל כן בברית המילה חותכים את הערלה שהיא עור מבשר הגוף הגשמי בשביל לגלות את העטרה שהיא בחינת האור הפנימי שנסתר מתחת לערלה, כי זה עיקר הברית שכרת הקדוש ברוך הוא עם אברהם, לגלות את האור הפנימי שנסתר בתוך האדם. כי עכשיו העור הגשמי מסתיר ומעלים את האור הזה של עצמו, אבל על ידי ירושת האבות, שהיא הברית בנינו לבין השם יתברך, על ידי זה יש ביד כל אחד מישראל את הכח הזה של 'עצמו' בתוכו, ואם יזכה יוכל עוד בחייו לגלות את 'עצמו', את האור הזה, וזה עיקר התכלית שבשבילה נברא איש הישראלי בעולם הזה, לגלות את חיות השם יתברך שנמצא בו, שזה האור הזה, שזה הכח הזה שנקרא 'עצמו'.

.ד.

וזה שכתוב בתורה (בראשית יז): "ולא יקרא עוד את שמך אברהם והיה שמך אברהם" - שהוסיף לו הקדוש ברוך הוא את האות ה"א לשמו.

מה שהקדוש ברוך הוא הוסיף את האות ה"א לשמו של אברהם, שמאברהם נהיה אברהם, זה מה שהוסיף בו את הדעת, כי האות ה"א הזו היא הדעת, וכמו שמובא בדברי רבי נחמן מברסלב (ליקוטי מוהר"ן נג'): "עיקר הולדה תלוי בה"א, בבחינת: 'הא לכם זרע'. ואברהם ושרה לא הולידו, עד שהגיעו לה"א הזאת. כי עיקר הולדה - על ידי הדעת". ובהמשך התורה הזו אומר שם שהאות ה"א הזו היא לא סתם דעת אלא ה-ה"א היא מרמזת על דעת השם יתברך כמובא שם: "ואז דעתו יונק מדעת השם יתברך, שהיא בחינת ה"א, ואז מוליד". נמצא, שהאות ה"א הזו שהוסיף הקדוש ברוך הוא לאברהם אבינו היא היתה מה שהוסיף לו את דעת השם יתברך.

ודעת השם יתברך זה העניין של 'עצמו', כי בנקודה הזאת של 'עצמו' יש הכל, הוא שלם בכל, וכן דעת השם יתברך היא כוללת הכל, כמו שאמרו חז"ל: "דעת קנית מה חסרת" - כשיש לך את דעת השם יתברך יש לך הכל שזו הברכה שבירך הקדוש ברוך הוא את אברהם אבינו: "וה' ברך את אברהם בכל".

וכל החסרונות שבעולם בגוף ובנפש, הכל הוא רק מחמת ההסתרה וההעלמה של דעת השם יתברך שהיא עיקר האור של האדם, שמחיה את האדם ואת העולם בכלל, ועל כן כשזוכה האדם לדעת הזו אז אין לו חסרון בכלום אלא יש לו ברכה בכל וזה העניין של 'עצמו'.

"מי שרוצה לחזור בתשובה חייב לראות בחילוני את הקב"ה בתוכו, ולא מה שאנחנו רואים, שלפי הדעת של התורה הוא מלא עבירות... למצוא דווקא מה שאתה לא רואה, לראות את מה שלא נמצא... אף אחד לא מכיר את הקב"ה, כל אחד חושב משהו אחר... ולא צריך לחפש הרבה, צריך להתחיל קודם בתוך עצמנו, ולאט לאט האדם יכיר אותו בסוף, וצריך להיות אמיתי איתו כי אם לא אז הוא לא יתן לו להכיר את עצמו... כי אנחנו חיים את מה שיש לנו בראש, ואני אמרתי פעם שבנאצים יש נקודה טובה וצעקו עליי ואמרו לי שהם הרגו כמעט את כל עם ישראל, ואני לא אמרתי שלא, הם עשו דברים רעים מאוד, אבל אני התכוונתי שהם גילו שיהודי הוא יהודי והוא לא יכול לשנות, אפילו אם המיר דתו והתבולל לפני ארבע דורות - לא יכול, כי היו יהודים ששכחו את עצמם ואמרו שהם גויים, והנאצים הזכירו להם שאי אפשר להתבולל, וזאת הייתה הנקודה הטובה בהם... כי היהודי צריך למצוא נקודה טובה דווקא איפה שאין נקודה טובה! להיות אמיתי עם ה' יתברך, אי אפשר לבלבל אותו, ואי אפשר לדעת איפה הוא נמצא, וכשאדם אמיתי ולא משקר את עצמו בסוף ה' ידבר מתוך עצמו..."

(אברהם חיים זגדון הי"ו, שיעור ר"ח חשוון בישיבה תשע"ו)

אהבת ישראל

ראיית פני ה'

פעם היה איזה רב גדול אחד שישב לידי והיה איתנו אחד מהחברים שהיה לבוש ג'ינס ככה, ודברנו, ושאלתי אותו אם הוא היה מוכן ללבוש ג'ינס בשביל לקרב את אותו יהודי, הרב הזה ענה לי שהוא לא מוכן בשום אופן, כל החיים שלו הוא עבד כדי להגיע לאן שהגיע, ועכשיו הוא ירד?

תדעו לכם שאין להקב"ה דבר יותר חשוב מאשר היהודי, פשוט אין, כתוב בפרשה שיוסף מבקש מהאחים לגלות אמינות לגבי בואם ומבקש מהם כך: "אם לא ירד אחיכם הקטון אתכם לא תוסיפון לראות פני", מסופר על הרב לוי יצחק מבארדיטשוב זיע"א שאמר: "אותם צדיקים הדואגים רק לעצמם ולעולם הבא שלהם, אומר להם הקב"ה: 'אם לא ירד אחיכם הקטון אתכם' - אם לא תתאמצו גם בשביל אחיכם הפשוטים וקטני הדרגה. אין לי חפץ בכם".

רבי לוי יצחק ידע את זה, היה מוכן להוריד מעצמו בשביל הקטנים, הוא ידע מה זה עם ישראל, הוא ידע שעם ישראל הוא הדבר הכי חשוב בשביל ה' יתברך, מי שחושב שהקב"ה לא נמצא עם החילוני אז שידע שמכאן מתחילה העבודה זרה, מה אתם חושבים? שהקב"ה עושה טעות? הוא ברא חילוני בטעות? הוא נתן לבן אדם לא לשמור מצוות בטעות? יש לו תוכנית, ואין מה להבין עכשיו, תדעו שדווקא בגלל העבירות של עם ישראל הקב"ה יכול לגלות את הרחמנות שלו, וזה רק על ידי שאנחנו מרחמים עליהם, במקום לנסות להיות חבר של הקב"ה על חשבון החילוני ולריב איתו ולהגיד לו שהוא פוגם וכו' - תתחיל להאיר בו.

יוסף ירד למצרים כדי להאיר שם את נר חנוכה, כשיוסף ירד למצרים הוא לא ירד למדינה כמו שכולם חושבים, הוא ירד ליהודי במצב של מצרים כדי להאיר שם את האור שלו, יוסף היה הצדיק הזה שחיפש את הקטנים ואת הרחוקים, הוא היה נער את בני בלהה ובני זלפה, הוא היה עם בני השפחות, ויוסף הוריד מעצמו בשבילם, היה מוכן להתלבש בלבוש מצרי בשבילם, יוסף הקריב את הרחמנות שלו בשביל עם ישראל.

מצרים זה לא רק מקום, מצרים זה גם מצב, זה מצב של הסתרה, של טומאה, יוסף הלך לשם לעשות סדר, יוסף מזכיר לנו שבכל יהודי רחוק יש טוב, כמו בחורבן בית המקדש שרק אחרי שהוא נחרב החשמונאים מצאו פך שמן. הם מצאו את היופי דווקא בתוך החורבן, גם אנחנו צריכים למצוא את היופי ביהודי דווקא בתוך הבלגן שלו, בתוך

החטאים שלו, וצריך לרדת אליו, לא לכפות עליו, לתת לו פתח, לחפש מכנה משותף איתו, בלי דיבור אחד של תורה בהתחלה, רק אהבה, נקודה טובה, אחרי זה הוא כבר יבקש ממך שתכיר לו את ה' יתברך.

הקב"ה אומר לרבנים האלה שבונים את העולם הבא שלהם ולא אכפת להם מעם ישראל שהם לא יראו את פניו, אם הם לא יביאו איתם את אחיהם הקטן, מי זה 'אחיהם הקטן'? זה היהודי הרחוק שלא מכיר את עצמו, הקב"ה מבקש שתביא אותו אליו, הקב"ה מתגעגע לילדים שלו, היום אנחנו רואים הרבה גרושים שלא רואים את הילדים שלהם, זה צער גדול מאוד, וזה בא מזה שהקב"ה משתף את התחושות שלו, גם את הילדים שלו לא נותנים לו לראות, לא מחפשים אותם, לא מנסים לחבר בין האבא לילדים שלו.

תדעו שכל הסיפורים הם סיפור אחד בלבד, צריך רק מישהו שיש לו דעת גדול למצוא את כל הקשרים האלה, כל המיליוני סיפורים בעולם מהתחלת הבריאה עד עכשיו הם אותו סיפור. החשמונאים ויוסף הם אותו איש, רק פעם זה יוסף שמחפש את האור במצרים ופעם זה החשמונאים שמחפשים את האור בתוך הבית שנחרב, ופעם זה יהודי שמחפש בחבר שלו את הטוב, תדעו שאם לא מוצאים טוב בחבר צריכים ללכת לגלות חס ושלום ולמצוא את הטוב הזה שם. האחים לא בקשו את הטוב של יוסף ובגלל זה היו צריכים לרדת למצרים עם כל הייסורים האלה כדי למצוא שם את הטוב, למצוא שם את יוסף, גם בחיים שלנו, אם לא מוצאים טוב בחבר אז יהיו צרות חס ושלום, תצטרך למצוא את הטוב בבתי חולים, במשטרה, בבתי משפט, במשרדי ממשלה ובעוד מקומות של צרות. תאמינו לי אם אדם ידע את הטוב שנמצא בכל יהודי אז כל השפע של העולם יגיע עד אליו, תהיו גברים עם הקב"ה, תחפשו את הרצון שלו, תורידו מעצמכם בשביל החבר, אל תשכחו שאין דבר יותר חשוב בעולם מעם ישראל!!!

ויהי רצון שנזכה לראות את היופי האמתי שלנו ונגלה את נקודת עצמנו השלם מתוך כל המקומות והמעשים ומתוך כל אדם באשר הוא, אמן, ושבת שלום ומבורך לכל בית ישראל הקדושים והטהורים.

'אז' ירננו

"אם אני מחובר, מתקשר על האין סוף, לתיקון חצות, על הזמן של ה-'אז'... מה זה הענין של 'אז'? במקום של 'אז' אני יכול להיות במקום שלי וגם בחוץ... אני יכול לראות את המידות שלי, שמה אני יכול לראות אותי... אתה מבין אותי? זה לא סתם רבנו אמר ככה: מי שעושה תיקון חצות - הוא יכול לראות את המידות... איך לראות את המידות שלך? אם לא עשית חצות... אין לך עיניים... אין לך כלום... אין לך כלום! רק שמה יש לך! למה?"

זה המקום של 'אז'... אתה יכול להיות עבר וגם עתיד בשביל לראות אותך היום... רק ב-'אז' יכולים... מה זה 'אז'? תיקון חצות, כף על כף, חברים, שבת, שלום, דיבור, הרמוניה, לחפש הקב"ה בכל מקום, נקודה טובה - לראות רק נקודה טובה... רק לראות את הטוב - זה 'אז'!! אם יש 'אז' יש לי 'אזמרה', יש לי סיפור רוצה לצאת מהפה שלי - אני יכול לשיר את השיר חדש - ואז יוצא מהגלות באותו רגע! 'אז' הוא בעצמו..."

(אברהם זגדון חיים הי"ו, "התינוק")

לרפואת:
נתן צבי
בן ציפורה מיכל

לעילוי נשמת:
צבי (צביקה) בן נחמה

'אין בעולם חסרון, כל העולם נקי לגמרי. הבעיה שרק לפי ההבנה שלנו, אין שלמות, המחשבה שלנו היא שחסרה. כל הזמן חסר לנו משהו, ואדם, אם יש לו דעת מהשם יתברך, כל מה שקורה בעולם, אפילו העבירה הכי גדולה בעולם, קשורה להקב"ה, ורק אנחנו עשינו ממנה עבירה'. (מישהו שאל: 'האם העבירה זה הפירוד?', ואברהם ענה): 'לפי ההבנה שלנו, כן, כי השורש של העבירה מגיע מזה שאדם חושב שיש הקב"ה ויש 'הוא' (האדם), ושהם לא אותו דבר, ובאמת, אם אדם היה יודע שהוא והקב"ה זה אותו אחד, לא יכולה להיות עבירה. וגם מצוות לא יכול להיות. בגלל זה רבנו (רבי נחמן מברסלב זיע"א) אומר: "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד" אם אתה בשמחה, אתה לא יכול לעשות מצוה או עבירה, כי אין לך זמן, אתה מעל לזמן, מעל לפירוד. ואנשים, עושים ריקודים, שמחה, בלאגן - וחושבים שזה שמחה, וזה לא הענין, השמחה האמיתית, לפי מה שרבנו אומר, זה חיבור של שני הכוחות האלה ביחד. כך כתוב: "אין שמחה אלא בא"ז". מה זה א"ז? שתי אותיות שהם כאחד.

סיפור לשבת

"איש כפרי אחד, שהיה מתפלל תמיד בימים הנוראים בבית מדרשו של הבעל שם טוב הקדוש זיע"א, היה לו ילד אחד אטום לב מאוד ולא היה יכול לקבל אף צורת האותיות, ובפרט לומר שום דבר שבקדושה. ולא היה אביו לוקחו עמו בימים נוראים העיר, יען כי אינו יודע מאומה. וכאשר נעשה בר מצוה לקחו עמו על יום הכיפורים, שיהיה אתו ועמו לשמרו שלא יאכל ביום הקדוש לחסרון ידיעתו והבנתו. והילד היה לו חליל, שהיה מחלל תמיד בעת ישבו בשדה לרעות את הצאן והעגלים. ולקח אתו עמו בכיס בגדו את החליל ואביו לא ידע מזה. והנער היה יושב כל היום הקדוש בבית המדרש ואינו יכול לומר מאומה. בעת תפלת מוסף אמר לאביו: "אבי, יש איתי עמי החליל שלי ואני רוצה מאוד ליתן קול על החליל". נתבהל אביו מאוד וגער בו. ואמר לו: "השמר לך ושמור נפשך מאוד לבל תעשה את הדבר הזה" והוכרח להתאפק. בעת תפלת מנחה אמר לו עוד הפעם: "אבי, הרשני ליתן קול ולחלל בחליל שלי". וגער בו אביו והזהיר בו באזהרה רבה לבל יריהב בנפשו חלילה לעשות כזאת. ולא היה יכול ללקחו מיד הנער, יען כי הוא מוקצה. אחר תפילת המנחה אמר לו עוד הפעם ובקש מאביו: "יהי מה, הרשני נא לחלל איזה קול". וכאשר ראה אביו תשוקתו מאוד, וכי נכספה נפשו מאוד לחלל, אמר לבנו: באיזה מקום אתה מחזיק את החליל? והראה לו. ולקח אביו בידו את הכיס והחזיק ידו על הכיס והחליל, לשמור לבל יקחנו לחלל עמו. וכן התפלל תפלת נעילה וידו מחזקת את כיס בגד הנער עם החליל. באמצע התפלה שמט הנער בחוזק רב את החליל מתוך הכיס ומיד אביו ונתן קול עצום בהחליל. תמהו כל השומעים והבעש"ט, ומיד קיצר הבעש"ט בתפילתו וסיים התפילה. ואמר הבעש"ט אחר התפילה: "הנער הזה עם קול חלילתו העלה כל התפלות והקל מעלי". ואמר סיבת זה, כי הוא אינו יודע לומר מאומה וכאשר כל היום הקדוש ראה ושמע רבת תפלת ישראל וניצוץ קדשו בערה בו כמו אש ממש, והיודע יכול להלביש תבערת הקדושה והתשוקה בתיבות התפלה לפניו יתברך, אך הוא אינו יודע מאומה ולא מצא בעצמו לרוות צמאנו, רק לחלל בחליל לפניו יתברך, רק שאביו מנעו, ואש תשוקתו בערה בו בכל פעם יותר עד כלות נפשו ממש ובחוזק תשוקתו חלל באמתחת נקודת לבבו בלא שום פניה, רק נקי לשמו יתברך, ו'רחמנא ליבא בעי' - והבל פיו הנקייה נתקבל מאוד לרצון לפניו יתברך ועי"ז העלה כל התפילות".

(ספר "גדולים מעשי צדיקים", סיפור י"ט עמ' 32)

הבן אדם... לא יכול לעורר את דעתו שתהיה משחררת ומאירה בכל מקום - אם יש בו עדין פֶּעַס. אם יש בו פֶּעַס - זה סימן שהוא קטן, דעתו קטנה ומצמצמת. וכשהדעת קטנה... היא תפוסה. כשהדעת של האדם תפוסה - הוא לא יכול לראות ולהתבונן ולהרגיש את החיים, את מה שנוקרא חיים באמת. מה זה להתבונן? להתבונן... זה להבין דבר מתוך דבר. להתבונן... זה לראות את הטוב, לראות ולהרגיש את השמחה, את החיים, את הרחמנות... את כל הרגש והשכל שיש בכל דבר ובכל מקום. בן אדם שיש בו פֶּעַס - הוא לא יכול להתבונן, הוא תקוע, תקוע עם הדעת הקטנה שלו, הוא לא יכול לצאת משם, לא יכול להגיד ולפתח את דעתו שתהיה משחררת ושמחה בחיים הטובים שלו. לכן אדם יש חיים טובים בתוך עצמו... בכל נשימה ונשימה הוא יכול להרגיש ולטעם את החיים הטובים שלו. בכל נשימה ונשימה הוא יכול להרגיש את המתיקות והנעימות שיש בחיים הטובים שלו. אבל הפֶּעַס... הורס הכל, תוקע הכל. כשיש באדם פֶּעַס... הוא לא יכול להתבונן. בשביל להתבונן האדם צריך לאריכות אפים, לאריכות ימים... שלא יהיה דבר שיפסיק את ימיו ונשימותיו... הפֶּעַס מקצר ימים, מקצר נשימות, הפֶּעַס נקרא חרון אף, לא נותן לנשימה ולחיים לבוא ולעבר. לאדם... יש בינה להבין ולהתבונן, דעת לדעת, חכמה ושכל להחכים ולהשפיל. לכל אחד - יש די והותר בשביל שיהיה לו הכל. רק שעכשו הכל תקוע במח האדם. הכל תקוע בגלל שהאדם ישן את שנת חייו. האדם לא מכיר את עצמו, לא מכיר את הטוב שלו... יש בו פֶּעַס, יש בו עצבות, יש בו פחד, יש בו דאגה ולחץ... הוא רוצה את מה שיש בחוץ - ולא מבין שיש לו כבר הכל בפנים.

תורת חסד

"ועל כן באמת כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא כמו שנאמר 'ועמך כולם צדיקים' וכו'. והכל בכח הצדיקים האמתיים העוסקים בתיקוננו. כי לכאורה תמוה מה שכתוב 'ועמך כולם צדיקים' כי הלא אנו רואין כמה מבני ישראל שאינם צדיקים ימחל להם ה' יתברך? אך באמת ישראל נקראים צדיקים על שם הצדיק האמת שמצדיק את כולם כי הוא מתייגע לחפש ולמצוא נקודות ושערות טובות בכל אחד מישראל, ועל ידי זה מצדיק אותם עד שנקראים כולם צדיקים. וכל מי שמקורב ונכלל יותר בהצדיק האמת הוא נקרא יותר בשם צדיק..." (רבי נתן מברסלב זיע"א - 'ליקוטי הלכות', הלכות נזיקין ד')

"בכל דבר יש חיות הבורא ברוך הוא שמחיה אותו, והנה כתוב 'עתיד הקב"ה לעשות מחול לצדיקים' וכתוב בספרים שהמחול יהיה בתוך הגינום, שהגינום גופא יתעלה ויתקרב אל הקדושה והרע יפול"

(רבי אהרן מקארלין זיע"א - "בית אהרן", פרשת וירא)

אברהם אהבי

"אמרתי לו לאותו רב שהוא לא מבין... והוא צחק ואמר לי: ש-עם ישראל צריך לעשות תשובה, ואמרתי לו: שהוא צודק, ושנחנו צריכים ללכת עם מה שקבלנו מאבותינו, לקיים את התורה והמצוות וללכת עם השולחן ערוך - ולא להגיד שהכל מותר וכו'... אין דבר כזה! אבל, אם יש יהודי במצב קשה או חילוני - לפי דעתו של אותו רב הוא לא יכול להתקרב להשם יתברך אם הוא לא מתחיל לעשות תשובה. ואמרתי לו: שהוא טועה לגמרי! כי יש מקום שהוא מעל התורה ומעל הכל - ששם היהודי תמיד נקי מעוונות ופגמים, וזה לא תלוי בדבר..."

(אברהם זגדון חיים הי"ו - שיעור ר"ח כסלו תשע"ו)